

Tańce niestylizowane

materiał do nauki samodzielnej Pracowni Tradycji Polskiej
Zespół Pieśni i Tańca Ziemi Szczecińskiej „Krağ”
Pałac Młodzieży — Pomorskie Centrum Edukacji w Szczecinie
Grupa: Krağ Senior 1, 07 kwietnia 2021 r.
Prowadzący: Artur Kotwas, Kapela

Polka

Jest jednym z najbardziej rozpowszechnionych tańców w Polsce, obecnym na wsi i w mieście. Była znana niemal we wszystkich regionach kraju, choć największą popularność i mnogość odmian polki spotykamy w Małopolsce i na Podkarpaciu. Polka to taniec szybki, tańczony w parach, wirowo w cztery strony po koła.

Etnograficzna mapa
Polski

Oskar Kolberg przypisywał jej czeskie pochodzenie, wskazując na słowo půlka (połówka, półobrót) jako pierwowzór nazwy tańca. Badacze zajmujący się tańcem nie są jednak w tym zgodni. Jedni twierdzą, że moda na polkę miała nastąpić po 1830 roku, jako wyraz sympatii Europy dla powstania listopadowego. Inni, że zrodziła się na początku XIX wieku w Czechach jako modny taniec mieszczański, skąd szybko rozprzestrzeniła się po całych Austro-Węgrzech i Europie. Polka to taniec szybki, w metrum 2/4, tańczony w parach, z wirowaniem w cztery strony po linii koła. W podstawowym kroku polki, na zmianę, jedna noga „ściga” drugą, z dostawianiem i przejmowaniem ciężaru przez nogę dostawianą. Krok może być wykonany gładko, na całych stopach, albo drygliwie, jakby kolana lekko się trzęsły. Bywa też wykonany w galopie, czasem z dodatkowym krokiem dla zachowania rytmu tańca lub z przyklęciem „kulejącym” na jedną lub na obie nogi.

Od sposobu wykonania podstawowego kroku, a także od lokalnych tradycji muzycznych i tanecznych, zależy przebieg tańca i jego odmiany. Polki były znane, i nadal są tańczone, na dobrą sprawę w całej Polsce. Jednak z największą liczbą polek mamy do czynienia w Małopolsce, w Karpatach i na Podkarpaciu. Najbardziej znane tam polki to: **polka bez nogę** (z obrotem na dostawianej nodze), **tramelka – polka** trzęsiona (z elastycznym uginaniem kolan), **gładka polka** (kroki gładkie, suwane), **cięta polka** (bardzo szybkie kroki), **polka chodzona** (z krokami chodu), **polka galopka** (kroki z przebiegiem), **hura polka** (kroki skoczne i zamaszyste), **polka szurok** (z suwaniem stóp) i **polka-sztajer** (z krokiem sztajerka). Wiele polek ma też nazwy pochodzące od regionu (np. polka warmińska), miejscowości (np. polka żywiecka), pierwszych słów przyśpiewki (np. polka majdanek) czy wplatanych w taniec gestów prześmiewczych (np. żydowska polka).

Kurpiowska polka z figurami

Materiał wideo:

<http://tance.edu.pl/pl/lessons/show/dance/667>